

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.

Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoeală ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

La arme!

Fulgerată de victoria antantei, tirania maghiară a fost numai amestecată, dar nu distrusă. Am văzut, cum chiar în starea ei de buimăceală n'a încetat o clipă să-și deprindă năravurile de lighioană trenată, ireductibilă.

La Jósikafalva, la Lăpuș, la Baia-mare, la Petriș, la Arad, la Teiuș, la Țigani, la Ciucea, la Aleșd și în atâtea alte locuri colții ei au mai avut putere să tot muște încă din pulpa românească. Ea nu și-ar părăsi vechea victimă nici în clipa unei agonii sigure, decum astăzi, când ea tot mai speră o reculegere din țărână.

Marile evenimente de pe glob, n'au pentru șovinismul maghiar nici o semnificație de îndreptare; solemnul avertisment al lui Berthelot, a fost glas de toacă la o ureche asurzită de vâjeitul instinctelor. De un singur lucru și-a dat bruta șovină seamă limpede: că puterile lumii au hotărât de acum să puie tuturor fiarelor botnițe și să le închidă în colivia rezistentă a unui control internațional neadormit. Perspectiva unei astfel de colivii, în loc s'o întimideze și să-i inspire morăvuri nouă, o face, ca pe nimenea alții, și mai temerară. Ceice vor să întimideze azi o lume întreagă sânt tiraniștii maghiari. Și cum? Așa că se joacă de-a bolșevismul, ocrotesc anarhia în toate domeniile vieții sociale, țipă și sbiară pe-o gamă absurdă a tuturor amenințărilor. Că, dacă conferința de pace ar cuteza totuși să se atingă de grasa lor pradă milenară, ei vor continua să rămâie aici în mijlocul continentului, un element de veșnică explozii și de subminare a orărilor întocmiri pașnice între popoare!

Profită c'o agilitate uimitoare de silențiu solemn ce a început să se instăpânească pe continent din clipa întrunirii conferinței de pace. Ei cred, că acesta e momentul, când nemulțumirea lor poate să fie auzită și dincolo de oceane. Profită de acest silențiu solemn, când capetele mari ale lumii se trudesă să armonizeze într'o orchestrație superioară interesele de viață ale tuturor neamurilor, profită — și speră să stoarcă recunoașterea neomenosului lor privilegiu, șaijând bunul simț al tuturor și trezind oroarea față de niște disonanțe perpetue la cari se angajează.

Înaintarea lentă a trupelor române, care se face în acord cu superiorul tempo

al intențiilor de pacificare generală, este răstălmăcită de ei, văd în ea un semn de slăbiciune, de insuficiență poate, și cred, că pot încă să stavilească o poruncă mare, fatală, a cărei îndeplinire a ajuns de-acum o chestiune de prestigiu a conferinței dela Paris.

Chiar și oamienii lor, cari reușiau până ieri să facă jocul unei democrații aparente, cum au fost Károlyi și Jászi la Budapesta și primarul Varjasy la Arad, cred acum să se arunce în torentul adevăratelor năzuinți ungurești, în torentul unei opoziții extreme față de conferința dela Paris și al sfidării tuturor principiilor de ordine, ce s'au dat pentru o lume întreagă.

Dacă n'au reușit să ne desbina în ciudă formidabilului și scârbosului lor aparat de propagandă bolșevistă, cu care s'au aruncat asupra zidului solidarității noastre, încearcă acum armele disperării.

Primarul orașului Arad, d-nul Varjasy, a provocat anume, pe dl Dr. Iustin Marșien, președintele Consiliului nostru comitatens din comitatul Aradului, să dezarmeze toate gardele românești și să cedeze terenul pe seama armatelor ungurești.

Ce înseamnă asta?

Ce vor aceste armate? Iată ce: Besmetica fiară șovină s'a trezit deplin din ameteală. Ea își încordează acum mușchii și cu mișcări de panteră furioasă se înfige în țărână, gata să sară asupra noastră. În primul loc ea primejduiește viața fraților noștri din părțile arădane, Bihor și Sătmar.

Chiar acum primim vestea, că în preajma Aradului în comuna Curtici curge iarăși sângele românesc și că la Zam, punctul unde s'au oprit trupele române, Ungurii stau gata de atac.

Ne înghiață sângele în vine și încremenește sufletul în noi în fața acestei temerități infernale! Simțim cum un val de mânie păgână ne copleșește apoi, ne strânge tâmplele să le spară și ne umflă arterele, să ne înădușească. Sufletul nostru, acest suflet larg și generos, lămurit în para unor suferințe fără nume, se sbate în văpăi necunoscute încă.

Simțim, că de data asta una, răbdarea ni s'a sfârșit! S'a svântat și ultimul ei strop! Inima ni-e un păhar fierbinte, în care se frământă flacăra unui neîmpăcat dor de răsbunare. Până când?!

La arme deci! La arme vrem să fim chemați!

Să gătuim bestia șovinismului, să-i mutăm fălcile, să-i sfărâmăm ghiarele. Frații noștri din Banat, din părțile ungurene, bihorene și sătmărene sânt azi la discreția unei furii redeșteptate!

Nu putem aștepta să fim apărați numai de trupele fraților noștri din vechiul regat al României! Trupul Moldovei și al Munteniei e plin de rane necicatrizate încă; frații noștri de acolo ne dau un concurs ce ne umple de admirație și încredere. *Dar e ceasul să punem și noi umărul la asigurarea României Mari!* Noi, ale căror vieți au fost frunze de toamnă în viscolul războiului purtat de dușmanii noștri și ni le-am vânturat prin toate prăpăștiile Alpilor și Carpaților; noi, cari am pus pe fruntea lui Marte cea mai jalnică ghirlandă de glorie la Ivangorod, în Carso și la Arșiero, noi să n'avem în pieptul nostru un îndemn de vitejie, când e vorba să ne apărăm cetatea de visuri seculare, acum înfăptuită din voia întregii lumi?! Il avem! Într'o deslănțuire oarbă și vijelioasă vom împărți trăznetele noastre asupra celor ce vor să ne vie iar cu temnița și spânzurătoarea! Simțim că ne chiamă în răsbubuit adânc glasul sfântului dela Tebea și-al celui răstignit în roata dela Bălgrad. Simțim acum, că dacă va trebui, vom da de data asta înfricoșata lovitură a pumnului românesc, la locul unde trebuia dată întotdeauna.

Și dacă va fi, — ca mâne — să ne chieме la datorie glasul Consiliului Dirigent dela Sibiu, cu aripi de fulger va străbate această chemare întreg cuprinsul românesc. Vom alerga într'un răsuflet toți cei tineri și vânjoși și vai de cei ce se încumetă să se puie în calea României Mari.

Dela Negoii și până la Pietrosu, dela Retezatu și până la Țibleș, din Ceahlău și până'n Muntele-Mare, toți munții noștri, vechi tătani, vor primi strigătul nostru de urnire și-o să-l resfrângă bubitor din piepturile lor de stânci. Nu va fi suflare românească să nu-l audă!

Căci nu mai putem răbda să curgă nici un strop de sânge românesc. Trebuie să ne facem socoteala odată pentru totdeauna cu potaia șovină. Marele codru românesc va clocoti de mânia noastră dreaptă și nu va mai rămâne o urmă de lup în poienile lui încântătoare.

Santinela dela Sibiu.

Probleme economice pentru Transilvania

Cataclismul mondial, ce a nimicuit atâtea vieți omenești și atâtea bunuri materiale ne înfățișează nu numai o hartă nouă pe emisfera globului terestru, ci scoate la iveală noi principii de viață, nouă întocmire socială, nouă probleme economice. Vechile sisteme ale stăpânirii octoate cu puterea forței se prăbușesc ca o beșică de săpun și pe ruinele lor se ridică state noi naționale, cari prin o ocrotire binevoitoare a popoarelor culte vor fi chemate a contribui și ele prin munca lor la promovarea culturii omenești. Intre aceste popoare tinere chemate la o viață nouă, se află și neamul românesc. Reîntregit cu aproape toate ținuturile locuite de el formează o unitate armonică nu numai ca factor etnic, ci și sub raport economic. Găsim în noul stat binecuvântat de Dumnezeu șesuri întinse și mănoase, unde se produce cel mai bun grâu din Europa, găsim văi și coline frumoase împodobite cu pometuri, vii și pășuni, munți maiestoiși împodobiți cu păduri, ape navigabile, rețea modernă de linii ferate, cu un cuvânt toate condițiile pentru a deveni acest stat un factor important economic în orientul Europei.

Nu mai încapă îndoială, că viața economică a unui stat atârnă în mare parte și dela vitele ce se pot crește în cuprinsul lui. Ele ne dau forța necesară la lucrarea pământului, la transporturi, ne dau cei mai însemnați articli alimentari și de îmbrăcăminte și tot prin ele menținem puterea de producere a solului.

Rentabilitatea creșterii vitelor presupune teritorii acomodate și îngrijite (fânațe și pășuni), rase alese și acclimatizate, precum și cunoștințe de specialitate din partea crescătorului. Cum războiul actual dintre teritoriile României mari a reclamat mai multe vite din vechiul regat și din Bucovina, iar Transilvania și Basarabia au rămas relativ mai cruțate și cum în deosebi în Transilvania creșterea vitelor se află pe o scară mai înaltă de progres, cred a

nu greși, când constat că pentru viitorul apropiat de aici va trebui să se acvire materialul necesar la creșterea vitelor, astfel că acest ținut și prin împrejurarea aceasta va deveni Elveția României mari.

Găsim aici rase de bovine importate, însă atât de acclimatizate și consolidate, încât exemplare crescute pe aceste plaiuri rivalizează cu cele din patria originară (rasa de vite Pinzgau). De asemenea găsim rassa *Simenthal* tot atât de conformă și cu aceleași aptitudini ca în patria originară. Rasele indigene de culoare albă și răspândite în toate ținuturile românești sub diferitele lor numiri (boul de Ialomița, de Moldova, bușan etc.) tot aici le găsim în o formă mai perfecționată și cu aptitudini mai bine dezvoltate.

Rassa albă ardelenescă e mai mare, mai osoasă, mai largă în dimensiunile corpului, prin urmare pune mai multă carne pe ea și e mai lăptoasă.

De asemenea caii din Transilvania prezintă un material superior celui din alte ținuturi. În părțile muntoase găsim un sânge premenit prin rassa lipițană, care ne-a dat *căii mocănești* mici însă închegați, bine legați și răbdurii, cari au făcut servicii așa de prețioase în acest război la cutreerarea înălțimilor din Sârbia, Italia și din Carpați. Prin această rassa se poate ameliora tot materialul rasei de munte, bușană și de Moldova răspândite în Bucovina și în vechiul regat. Cu rasele Nonius și Didran se va ameliora celălalt material din Muntenia, Dobrogea și chiar din Basarabia, fiind condițiile de viață în aceste părți comune cu cele unde se crește această rassa.

Rassa «Măngalița» a rămătorilor atât de prețioasă pentru grăsimea ei și lățită la noi, deja se crește cu bun rezultat în multe părți ale României vechi și doar porcii de «Basna» cari au o mulțime de însușiri bune se pot recomanda pentru a fi introduși ca soi nou.

Ce privește oile, — astăzi atât de rărite prin pustiriile războiului — nu avem mult de zis, întrucât nici vechiul regat nu stă mai bine îndeosebi ce privește calitatea.

Rămâne deci a constata că rasele

de bovine, de cai și în parte și cele de porci ce se află în Transilvania și adnexele ei, se pot folosi cu foarte bun succes ca material de premenire pentru vitele din tot cuprinsul României mari. De altfel și în trecut erau adeseori foarte cercetate târgurile de vite de prăsilă ale Transilvaniei de cumpărători din ținuturile unguene și din țară.

Prin prăbușirea granițelor artificiale, precum și în urma lipsei mari de vite din țară, putem anticipa cu toată hotărârea că în viitor târgurile din Transilvania vor fi tot mai mult cercetate de cumpărători de dincolo. La aceasta va mai contribui și lipsa cea mare și pe timp mai îndelungat a tuturor articlilor ce provin dela vite și prețul cel scump al acestora.

Până când lipsa de pâine se poate curma prin o recoltă abundantă dintr'un an, articolii de proveniență animalică reclamă timp mai îndelungat și muncă mai migăloasă la producerea lor. Ni se impune deci o întrebare foarte categorică cu privire la viitoarea direcție economică a Transilvaniei: să se urmeze cultivarea cerealelor sau creșterea vitelor?

Pe baza celor expuse rezultă că numai creșterea vitelor va fi cea mai sănătoasă politică economică nu numai pentru interesele proprii, ci pentru premenirea întregului material de vite din România mare. Spre a putea corăspunde acestor îndatoriri va trebui încă din bună vreme luate toate măsurile, prin cari se poate contribui la rezolvarea cât mai favorabilă a acestei chestiuni. Vor trebui aplicate toate măsurile bune ale vechiului sistem, prin care s'a promovat creșterea și peste tot selecțiunea vitelor. Să se mențină și pe viitor toate pepinierele statului, chemate a crește vite de prăsilă, iar cele desființate în Transilvania să se reînființeze de nou, având în viitor o importanță și mai mare ca în trecut. Premierile obișnuite la expozițiile de vite să se menție și pe viitor și să se acorde toate înlesnirile posibile comunelor politice spre a-și procura vite bune și cu aptitudini alese pentru prăsilă. În comunele rurale se află lăptării, se poate adapta foarte ușor metoda — introdus în statele

FOIȘOARA

Soldățești

— 5 —

Foaie verde, foișoară,
Mândruțo dela moară,
Gândul meu la tine zboară,
Ca o pasere ușoară.

Frunzuliță ruptă 'n zece,
In anul patrusprezece
Aspră veste-a ven't în țară,
Veste jalnică ș' amară...
Se 'mplinesc și optsprezece, —
Dar amarul eacă trece...

Ion Prundar.

Slujba românească

— Povestire —

E seara târziu și ploaia toamnei bate în liniștea de afară. Sluga popii a deslegat cănele din lanț și, după ce i-a aruncat bruşul de mămăligă, se aruncă în șopron și se lasă a lene în otava mirositoare. Dar deodată cănele începe să hăpăe; fuge la pâlant, fuge la porțiță, și latră

întârâtat, cu adânci hărăieli din gât. «Este cineva la porțiță, dar cine dracu' să vie așa de târziu?» își zise sluga. Mai așteaptă, dar cănele nu conține; de bună seamă cel ce așteaptă afară avea treabă grabnică la popa.

Sluga se coborâ încet pe scară.

— «Cine-i acolo?» întrebă de pe fuștelul cel din urmă.

În loc de orce răspus cănele începu să latre și mai furios. «De bună seamă că-l chiamă pe popa la vr'un beteag. Știu că are drum, că-i un glod până la genunchi». Sluga porni spre porțiță și abia putu să fugăre cănele. Se mira feciorul de îndărătnicia jăvrei, pentru că numai față de străini, de cei îmbrăcați nemțește, era așa de dârz. Se gândea: Ce străin să ne pice în cap de noapte?...

Deschise porțița și zări o mohândeată.

— «Sântem noi!» — se auzi un glas puțin și plângător.

— Cine?

— Trenchen a lui Hans-Surdu.

— Dumneata ești Trenchen? Vrei să vii înlăuntru?

— Vrem, la porintele Dumneavoastră.

— Păi, bine, puteai veni mai de vreme; de nu eram acasă și de deschideai porțița, te rupea cănele. Poftim!

Femeia, abia distinctă de întunerecul nopții,

se ținea mereu de slugă. Leopăia cu cismele grele prin tină și se îngrozea la gândul că ar putea să se ivească de undeva cănele: tremura în tot trupul.

— Să nu-ți pese, zise cu milă sluga; te duc eu până în casă. Numai de nu s'ar fi culcat părintele.

— Asta ar fi rău, șopti femeia sguduindu-se. Hans al meu e beteag tot mai rău.

Sluga știa că Hans-Surdu boleă de vr'un an, știa că-i cel mai sărac dintre Sașii din sat.

— Dacă se va fi culcat îl trezesc eu, n'avea grijă, zise el.

În clipa aceea ușa casei se deschise. Insuș popa se arătă în prag, bărbos și bătrân, ca un apostol. În odaie era lumină.

— Pe cine-mi aduci, Visaloane, întrebă el din ușă. Frăua, în rochia și năframa ei, nu se distingea din noapte.

— E jupâneasa Trenchen, a lui Hans-Surdu.

— Bine mă, Visaloane, dar să nu te culci până va sta la mine. S'o duci până la porțiță. Ori, dacă ți-e somn, leagă cănele.

— Nu-i nimic, părinte, o să-mi fac o țigară.

Bătrânul cunoștea de mult pe Trenchen, frăua. Până acu-s vre-o zece ani venia adeseori la biserica românească, aducea prescuri, se închina la daruri. Dar de vre-o zece ani, veni

culte din apus — de a se premia vacile ce aduc lapte mult și mai bun și de a fi ținuți vițeii lor de tauri, ca unii cari pot transmite ușor însușirile lor alese urmașilor. În felul acesta cu timpul vom putea obține vaci foarte bune de lapte.

Tot în scopul înlesnirii creșterii de vite să se aibă în vedere, la parcelarea moșiilor mari, ca să se dea țăranilor *izlazuri* cât de mari și multe, căci acestea sânt baza unei creșteri raționale de vite. Să se împartă prin intervenția statului și a societăților economice *semințe bune* pentru nutrețuri artificiale și să se dea tot prin aceste organe îndrumări practice la cultivarea nutrețurilor și îngrijirea pășunilor.

Nu de puțină importanță este și igiena vitelor. Să fie grajduri spațioase și sănătoase, să se altoiască în mod *obligator* vitele primăvara contra unor morburii contagioase (antrax etc.), cari adeseori nimicesc vite în valoare de sute de mii, iar vitele de prăsilă să se și asigure, ca în felul acesta risicul să fie cât mai mic. Viitorii agronomi și veterinari să fie cei mai sinceri și mai buni sfătuitoari ai țăranului, cari nu vin numai să-și ridice diurna, ci să facă cele mai folositoare servicii.

Cu un cuvânt să caute toți factorii chemați a-și da concursul, spre a rezolva cu succes această problemă importantă și a da toate înlesnirile posibile țăranului nostru, ca barem acum când respiră și el liber, să poată dovedi lumii, că nu în zadar a tot cerut și cere pământ, pe care numai l-a muncit, iar alții l-au folosit. Să-și poată justifica prin progres dragostea lui de pământ atât de îndărătnică.

I. Oțoiu.

E datorie sfântă

a fiecărui român care are în stăpânire sa lucruri militare de orice fel, să le păstreze la adăpost, la primăriile sătești ori alte locuri potrivite, pentru-ca în clipa chemării pentru apărarea pământului strămoșesc să le avem la îndemână.

Dela congresul profesorilor

(Urmare)

La punctul I. din programul congresului «Organizarea profesorilor» vorbește dl Precup accentuând, că, deoarece ținta e comună, adică promovarea culturii românești, profesorii să se constituie într-o singură reuniune a profesorilor de dincoace. Reuniunea să aibă 5 secții: 1. teologică; 2. școale normale; 3. civile; 4. licee; 5. speciale.

Cere să se aleagă o comisiune, care să elaboreze proiectul de statute.

Sânt aleși 11 membri, și anume: teologie: Dr. Coltor și Dr. Bălan; liceu: Precup, Ciortea și Păcurariu; reale: Percea; civile: Stanciu; comerciale: Pricu; școli de stat: I. Popp, Boteanu și Trandafil Preda.

Se trece la punctul II. «Raportul școalelor față de stat». Se alege ca raportor dl Dr. Alex. Pteancu dela Beiuș. La punctul III. «Planul de învățământ» raportor Dr. Xenii dela Năsăud.

Congresul la propunerea președintelui Bârseanu stabilește următoarea normă: să se facă două planuri de învățământ, unul pentru timpul de tranziție, adică pentru cele 5 luni din prezentul an școlar, iar al doilea, care să aibă în vedere unificarea învățământului de pe întreg teritoriul românesc.

Dl Cheșian dela Blaj cere lămuriri în chestiunea, dacă legea școlară dela 1883 se desființează, sau se păstrează în parte.

Dl Goldiș ține să constate, că consiliul dirigent va da un decret, în sensul căruia toate ordonanțele și legile de până acum rămân în vigoare până ce nu vor fi anulate prin vre-un decret. Congresul n'are decât să hotărască, care dispoziții vrea să fie scoase din vigoare și consiliul dirigent va decide.

Se delegă raportori pentru toate categoriile de școale: liceu: Dr. Xenii; teologie: Dr. Bălan; normale: Negruțiu; comerciale: Pricu.

Se trece la punctul IV. «Cursul pregătitor pentru profesori». Raportor dl Precup, accentuează necesitatea de-a se recruta profesori, căci actualul corp didactic e prea mic, ca să poată prevedea învățământul din cele 26 comitate. Mai întâi de toate, Consiliul dirigent să facă apel către toate elementele românești, cari azi se află în serviciul școalelor de stat. Să se conceedă apoi tuturor studenților în litere, cari au cel puțin 4 semestre, să fie profesori suplenți, rămânând obligați firește a-și face examenele mai târziu.

Dl Bologa dela Sibiu propune să se deschidă un curs pregătitor de 1—2 ani pentru absolvenții de teologie și în felul acesta să se facă recrutarea corpului didactic necesar.

Pentru punct VI. «universitatea din Transilvania» se designează ca raportor dl Drăgan dela Năsăud.

Pentru punctul VII. «salarizarea profesorilor» dl Calliani dela Blaj.

Dl președinte Bârseanu se ridică și aduce omagii armatei române, căreia avem să-i mulțumim unirea și ridicarea prestigiului nostru în fața lumii. Să ne gândim la pârchea de oameni — a spus dsa — care a condus lupta de dezrobire națională, la M. S. Regele Ferdinand și inimoasa regină Maria (congresul se ridică în semn de venerație). Propune să se trimeată pârcheii regale telegramă de felicitare, apoi ziua următoare la orele 12 întreg congresul să se prezinte corporativ în fața dlui general Moșoi.

Propunerea se primește și ședința se ridică. Congresul își continuă lucrările Luni la orele 3 p. m.

Ședința de Luni a Congresului

S'a ținut în sala de ședințe a casei comitatense. President A. Bârsean, viceprezidenți: G. Precup și I. Negruțiu, notari: Dr. Borzea și Sabin Oprean.

Participă cam 100 profesori.

La ora 3 dl președinte deschide ședința și propune ca verificatori ai procesului verbal pe dnii: Bologa, Crăciunescu, Căndea și Todoran, ceace se primește. Se dă cetire următoarei telegrame:

Cabinetului civil al curții regale

București.

Profesorii români din Dacia superioară, întruniți în congres la Sibiu, aduc omagiile lor de adâncă supunere și sinceră admirație primului Rege al României întregite. Conștii de datoria lor de crescători ai generațiilor tinere, ei sânt gata a face tot, ce le stă în putință pentru întărirea morală și intelectuală a neamului și astfel pentru mărirea patriei și progresul omenimei.

Trăiască Majestatele Voastre! Trăiască întreaga familie regală! Trăiască în veci România întregită, una și nedespărțită!

Prezidentul A. Bârseanu.

Se trece la ordinea de zi:

Dl Păcurariu dela Năsăud citește statutele «Uniunii profesorilor români ardeleni». În sensul acestora toți profesorii în funcțiune sânt membri ordinari ai uniunii, care va avea un comitet central constător din 25 membri. Comitetul va convoca în fiecare an congresul profesorilor și ori de câte ori s'ar ivi necesitatea, va convoca congresul extraordinar.

Scopul uniunii este de a apăra interesele profesorilor, a înființa căminuri pentru orfanii profesorilor și instituții de ajutorare pentru văduvele acestora.

Congresul întrunit în fiecare an, va discuta

popă nou săsesc, om tânăr, învățat lucru mare, terminase universitatea prin Germania. El opri sașilor orice contact în cele sfinte cu românii. De atunci nu și-a mai pus sas piciorul în biserică românească. Asta nu însemna, însă, nici pe departe că contactul în cele sfinte cu românii ar fi încetat. Veniau și sași, dar mai ales japănele lor, la popa cel bătrân acasă, veniau pe furiș, să nu știe unul de celalalt, veniau după ce se insera bine. Le trebuia un sfat, o mângâiere sufletească, pe care, se vede treaba, popa săsesc cel tânăr nu putea s'o dea, cu toată învățătura lui. Veneau, mai ales, pentru vr'o molitvă, pentru vr'o deslegare de blăstăm, pe care popa cel săsesc nici nu le știa, nici nu avea darul să le cetească cu folos. De asta erau convinși toți sașii din sat.

Totuși, de zece ani încoace, utezau tot mai puțini să vie pentru vr'un ajutor sufletesc la popa cel românesc. Pe cari li prindea, popa cel nou li pedepsea fără nici o cruțare, ba înfrunța și pe popa nost, amenințându-l că-l părăște la cei mai mari.

Bătrânul se mulțămia să-i răspundă: «Eu nu-i chiem, ei vin. Dacă vin la mine, nu-i pot scoate din casă. Datoria noastră e să ne rugăm pentru toată lumea, chiar și pentru păgâni».

El nu fu, deci, mirat că Trenchen a lui Hans-Surdu vine seara târziu. Frâua, uscată și

pierită în rochia ei veche și ștearsă, se aplecă și sărută mâna bătrânului.

— Tot rău, Trenchen, tot rău?

— Tot, porintele nost! răspunse frâua și începu să plângă.

— Și vrei să-i mai cetesc vr'o rugăciune?

— Nu, răspunse femeia, ne rugăm, io și Hans, să-i faci slujba cea lungă.

— Care slujbă?

— Aia cu cinci popi.

— Adecă cu șapte, Trenchen. Maslu, vrei să zici.

— No che ie, Maslu. Am ghindit să i-l facem. Bătrânul nu păru vesel de rugarea asta; stătu un răstimp pe gânduri, apoi zise:

— Cam greu lucru, Trenchen. Maslul trebuie să-l facem ziua, nu noaptea. Nu putem să ținem pe noapte preoții din șapte sate. Apoi e și scump. Popa și zlotu! Nu putem aștepta să vie omul din sat străin pentru o băncuță. Șapte zloți is bani mulți pentru tine, Trenchen.

— Cinci zloți am. Nu se poate numai cu cinci popi?

— Se poate, se poate și cu cinci. Dar să-mi spui ce va zice popa d-voastră? Căci, încă odată, maslul trebuie să-l facem ziua.

— No ie, che ne-am ghindit!

— Și ce va zice?

— Ce va vrea. Io și Hans ne-am hotărât

să-l facem, zică el popa nost ce va vrea. Că dumilui ș'așa nu-i pasă de noi.

— Cum nu-i pasă?

Jupâneasa, trecută și sbârcită, începu să plângă:

— Noi suntem popor dintre hele mai se-race, și nu-i pasă de noi. Am fost și m'am rugat de dumnealui să-l ducă la Krankhaus pe cheltuiala bisericii. N'o vrut. Nici n'o stat de vorbă cu mine. Dar pe bogatele le duce pe cheltuiala bisericii.

După un restimp de tăcere bătrânul zise:

— S'ar putea ca, murind Hans, să nu-l îngroape.

— Treaba lui!

— S'ar putea să nu vă mai sufere în biserică.

— Treaba lui!

— S'ar putea să vă pedepsească în bani.

— Nu plătim!

— Păi ține, Jupâneasă Trenchen, atunci se vede că dumneata nu mai ții la biserică săsească?

— Di ce să ții? Noi avem noroc că ne mai rugăm și la Maica Precista, altfel cu legea nost, rău ne-ar merge. Și dacă mai ești și sărac, și n'ai copchii, toți îți dă cu picioru! Io am grăit cu Hans: noi trecem la legea românească.

Bătrânul tăcu din nou. Se gândi: n'ar fi

reforme, ce au să se introducă în planul de învățământ și în administrația școlii.

Președintele A. Barseanu mulțumește dlui raportor pentru înțelepciunea cu care a elaborat statutele. Proiectul se primește fără discuție și congresul decide, ca statutele să se tipărească și să se dea publicității.

Se trece la punctul II. D-nul Dr. Pteancu dela Beiuș face o expunere largă asupra raportului dintre stat și licee. Congresul stăruie asupra fiecărui punct și după mici și neînsemnate modificări proiectul se primește cu unanimitate. Dl președinte aduce mulțumite d-lui raportor pentru munca temeinică și concepția sănătoasă, cu care a căutat să reguleze raportul dintre stat și școală.

Se decide:

a) Cele 30 școli secundare de stat care se află pe teritoriul imperiului român, trec în posesiunea statului român. Se va numi din partea Consiliului dirigent la fiecare din aceste licee un director român și un profesor de limba română. Ceilalți profesori străini pot rămâne, dacă depun jurământ consiliului dirigent. Aceasta pentru timpul de tranziție de 5 luni.

b) Cele 5 licee românești își păstrează caracterul confesional; Consiliul dirigent va avea însă față de ele dreptul de control, pe care l-a exercitat statul ungar.

c) Școlile confesionale străine își păstrează autonomia; Consiliul dirigent va exercita față de ele controlul, pe care-l va crede necesar și de cuviință.

d) Se înființează 6 posturi de inspector ai învățământului: 4 pentru liceele confesionale românești și cele 30 licee de stat; 2 pentru școlile confesionale străine.

e) Statul va da ajutor școlilor lipsite de mijloace și cari corăspund cerințelor legale.

f) Uniformizarea învățământului și salariării: același plan de învățământ, aceeași administrație școlară și aceeași pragmatică de serviciu.

g) Inamovibilitatea corpului didactic. Un profesor să nu poată fi amovat decât pe cale de cercetare disciplinară, iar investigația să fie făcută de o comisiune mixtă: reprezentanți de-ai guvernului sau susținătorului de școală și ai uniunii profesorilor. Permutarea să se facă numai cu învoirea respectivului profesor.

h) Nici-o reformă mai importantă să nu se introducă în învățământ și în administrația școlii fără acordul comitetului central al uniunii.

Aceste două puncte au fost subliniate de aplauzele frenetice ale congresului.

Urmează raportul d-lui I. Negruțiu asupra raportului dintre școlile normale și stat. Se stabilește și aici principiul, că pedagogiile de stat să treacă sub conducerea Consiliului dirigent.

De altfel punctele stabilite mai sus rămân normative și pentru școlile normale.

D-I I. Pricu dela Brașov propune, ca școlile comerciale de stat să treacă în posesiunea României. Să se numească și aici câte-un director român și un profesor de limba română. Se primește.

D-I Stanciu dela Arad propune ca școlile civile să se contopească cu liceele. Se primește. Ședința se suspendă pe 10 minute.

După pauză se alege comitetul central al uniunii, care se compune în modul următor:

a) licee: G. Precup, Dr. A. Pteancu, Dr. Axente Banciu, Dr. Borzea, V. Stanciu, A. Ciorța, D-na Tordășianu, G. Dima și I. Bușiția.

b) teologie: Dr. Bălan, Dr. Coltor, Dr. Man, Dr. Botiș.

c) speciale: Sabin Evuțian, Dr. Pavel Roșca, Dșoara Buteanu, Vasile Pop, Ștefan Pop, I. Pricu, Dr. Miculaș,

d) licee de stat: Ioan Pop, Iosif Boteanu și Vasile Suci.

Președinte al comitetului a fost aclamat A. Barseanu, care a mulțumit în termeni calduroși pentru onoarea ce i s'a făcut.

Planul de învățământ

Raportorul Valeriu Seni citește două planuri de învățământ, unul pentru timpul de tranziție de 5 luni, și celălalt, care, având în vedere unificarea învățământului de pe întreg teritoriul românesc, rămâne să fie adoptat de către viitorul congres al profesorilor.

a) Planul provizoriu: limba maghiară facultativă, cea germană 2 ore săptămânal în mod obligatoriu; se introduce limba franceză în mod obligatoriu din clasele V.—VIII. (unde sânt puteri didactice și în clasele inferioare.) Geografia României mari cu nomenclatură românească, Istoria Românilor și limba română, atât în liceele românești confesonate cât și în cele de stat. Celelalte obiecte rămân neschimbate.

b) Planul definitiv. Se enunță următoarele principii: 1) se impune o revizuire a planului de învățământ și a regulamentelor interne ale școlilor secundare de dincolo de Carpați în vederea ceierii unui singur tip de școală secundară. 2) Lăina cursul superior (V—VIII.) 3) Elina și maghiara facultative. 4) Franceza din clasa I. 5) Germana în o clasă mai înaltă. 6) Istoria universală și în cursul inferior (avându-se în vedere principiul ca absolvenții de 4 clase secundare să aibă cunoștințe de cultură generală.) 7) Dreptul civil și dreptul uzual. 8) Geografia politică și comercială în cursul superior. 9) Istoria naturală și Fizica se vor propune și în clasele superioare (în afară de orele obligate și exerciții practice, pentru ca elevii să facă expe-

rimentații.) 10) În cadrul obiectelor reale se va potrivi și tehnologia, care eventual va putea constitui un obiect separat în o clasă din cursul superior.

Raportorul I. Negruțiu cere înlăturarea limbii maghiare din planul de învățământ al școlilor normale, ceea ce se primește. În clasele III—IV se va preda Istoria Românilor, iar în clasa III. Geografia României-Mari. Pentru elaborarea unui plan de învățământ definitiv se alege o comisiune.

Raportorul Dr. Bălan propune, ca în seminariile teologice să se predea Istoria Românilor, cere, să se înființeze pe lângă fiecare liceu o catedră de religie, provăzută de un profesor-catihet, și nu de om de ocazie. Se primește.

Ședința se ridică.

(Va urma.)

Serbătoare în Abrud

— Raport —

Sosirea trupelor românești a fost pentru muntelui noștri o adevărată înălțare sufletească.

Ne-am bucurat, căci venirea fraților ne-a desrobotit din cătușele vremilor asupritoare. Jalea care se înlăpănase asupra sufletelor, s'a schimbat în veselie.

Cântecul pătimirii noastre s'a prefăcut în imn de biruință.

Mărețe zile petrecem acum. Robi am fost, slugi fără simbrie, clăcași fără plată.

Dar acum, nu mai vrem să fim, cu nici un preț.

În ziua de Sâmbătă 11 Ianuarie a. c. pornesc spre Abrud satele învecinate, în frunte cu drapelul românesc și cu conducătorii lor. De pretutindeni se ivesc mândre cete de țărani și țărance, în haine de sărbătoare.

Între cântece naționale se apropie de poarta triumfală, unde avea să se facă primirea trupelor.

În amurgul sării pe la ora 5, în sunete de salve și între cântările însufletește înțonate de corul din oraș condus de hărnicul Dr. Alexandru Borza, apar solii mântuirii, în frunte cu căpitanul Eftimescu, locot. Fodor și sublocot. Ullman. Mulțimea erumpe în ovații furtunoase, ear garda noastră, condusă de locot. Vesa, dă onorul militar eroilor dela Mărășești.

Protopopul ortodox român al Abrudului, părintele Petru Popoviciu, rostește cam următoarele:

«Frați români, trecut-au veacuri de suferințe grele, trecut-au zilele de desnădejde, urcat-am drumurile Golgotei, iar în timpul pătimirilor grele, spre răsărit se îndreptau ochii sufletului nostru. Spre Soare-răsare căutam steaua minu-

nici o norocire pentru biserica lui trecerea asta, din potrivă, l-ar învrăjbi numai cu sașii, cari erau în majoritate și erau mai bogăți. Și el numai aceasta n'ar fi dorit-o chiar acum, când sașii păreau aplecați să le voteze un ajutor dela comună pentru salariul dascălului.

— Dumneavoastră sânteți hotărâți să faceți maslu?

— No ie!

— Și cât mai curând?

— No ie, mâne dacă se poate.

— Mâne nu se poate. Mâne abia putem da de știre la cei patru popi. Dar poimâne.

— Bine, porinte.

— Bine, numai cât până poimâne nu puteți trece dela sași la noi. Pentru asta se cere mai mult de două săptămâni. Puteți aștepta atâta cu maslu?

Jupâneasa îl privi îngrozită.

— Nu, porinte. Să vedeți ce chinuri! Nu mai poate săracu Hans.

— Așa dar de trecere nu poate fi vorba. E adevărat, însă, că noi nu putem face slujba pe față, dacă nu ne îngăduie popa d-voastră. Ne poate pără și ajungem pedepsiți. Nu te neliniști, însă; voi vorbi eu cu popa d-voastră, și poimâne facem maslu cu cinci popi.

— Bine, porinte, cinci florinți avem.

În ziua următoare popa cel bătrân cercă

inzadar să convingă pe al sașilor că-i bine să-i facă maslu lui Hans. Doctorul în teologie începu să-i argumenteze popii, că maslul nu-i taină, nu-i lăsată de domnul Hristos, că el, căpetenia sufletească a sașilor din parohia asta, nu poate lăsa pe popii românești să-și bată joc, prin scorniturile lor, de-un creștin de-al lui.

Bătrânul l-a tot ascultat. Dela o vreme, însă, n'a mai putut suferi batjocurile ce-i arunca legii românești popa sașilor, s'a albit bătrânul la față, — de felul lui era roșu ca focu — ș'a zis:

«Rău destul că d-voastră cu legea cea învățată ce-o aveți nu puteți mulțami lipsele sufletești ale credincioșilor. Eu sânt popă, și așa trebuie să ascult pe ori cine mă roagă de un ajutor, fie și păgân. Și voi face maslul».

— Cum, vei cuteza să te amesteci în drepturile mele?

— Voi am să încunjur un lucru, care va fi neplăcut și pentru mine, și pentru dumneata, și pentru sat. Voi am să opresc o trecere.

— Ce trecere? întrebă doctorul tresărind.

— Trenchen și Hans sânt hotărâți să treacă la legea noastră. Mi-a spus ea, și am fost la bolnav acasă, și mi-a mărturisit și el. Dacă nu-i pot da maslul, vor trece întâi la noi. Dar eu îmi închipui ce lucru dureros ar fi asta pentru dumneata, care ai venit în sat cu atâta învățatură.

Ceeace-i spuse popa era un lucru atât de neobicinuit, încât păstorul la început nici nu-l crezu. Dar se convinge îndată că bătrânul asta, venerabil ca un apostol, nu poate minți. El se gândi cu groază de-i cu puțință să slăbească singura putere a sașilor: disciplina. Să slăbească așa de tare încât cineva să fie hotărât a-și părăsi chiar legea? Se uită din nou la bătrân și — nu se mai împotrivi.

— «Eu să nu știu nimic însă de tot lucru» zise el la despărțire. Și, în ziua următoare, cei patru popi străini sosiră, înglodați de tină, în sat. Pentru un zlot făcură drumuri dela un ceas până la trei, pe drumuri desfundate. Nebun ar fi cine ar crede că numai pentru zlotu acela și-au luat atâta osteneală. Erau toți popi bătrâni, cu convingerea ca și popa din sat; ei simțiau că trebuie să alerge unde-i cheamă năcazul creștinului.

Și, în vreme ce doctorul în teologie, păstorul, se închisese în biblioteca lui, într'o splendidă izolare, cetind din Kant, cei cinci popi românești, plini de tină, cântau maslul în casa lui Hans-Surdu. Plângea, la cântările și rugăciunile nemai auzite încă, și Hans și Trenchen, și șapte frăue vecine ce se strecurară în casa bolnavului. Și Hans plângea așa de tare, emoția lui era așa de adâncă, încât, la sfârșit, când trebui să zică după preoți: «Binecuvântați cinci

nată, care avea să ne aducă mântuirea. Eată, azi marele crai dela răsărit își trimite vestitorii izbăvirii noastre. Un vis, un dor am purtat în suflet vreme îndelungată, un dor care ori cât l-ar paște moartea, nu moare nici odată. Și a biruit dreptatea, și a înfrânt forța brută. Bucurați-vă astăzi deci toți, și toate, mic și mare, căci Făt frumos a sosit să-și strângă în brațe zina cu părul de aur, pe care a scăpat-o din ghiarele dușmanului de veacuri. Veseliți-vă! căci vulturii au trecut în sbor Carpații să-și ia sub aripile ocrotitoare frații lor. Fiți bineveniți, viteji dela Sibiu, Oituz și cei dela Mărășești, cari prin al vostru sânge ați pecetluit pe veci soarta românilor. Într-o Românie mare și nedespărțită».

Răspunde căpitanul *Eftimescu*: Ați suferit și am suferit și noi. Dar totuși a sosit momentul, când s'au prăbușit zidul despărțitor, și când idealul nostru s'a tradus în faptă, într-o Românie mare, dela Nistru până la Tisa. Trăiască Majestățile Lor Regele Ferdinand și Regina Maria! Trăiască oștirea Română!

Ovații furtunoase acopăr cuvintele vorbitorului. Dșoara Rica *Fodor* îi predă un admirabil buchet de flori.

Cortegiul pornește spre piața orașului, unde se face defilare. Pe acest pământ, călcat de Horia, Cloșca, Crișan și Iancu, se încinge o horă românească. Joacă tineri și bătrâni, popor și intelectuali, stăpâniți de un singur gând: Unirea tuturor românilor.

Banchetul s'a ținut seara la ora 9 în sala Hotelului *Detunata*. Au luat parte aproape 500 persoane. De pe fața tuturor puteai citi entuziasmul, ce nu se poate descrie. Toată suflarea pare că se renăscuse.

În numele C. N. R. se ridică vrednicul bărbat al munților noștri, dl Dr. *Laurențiu Pop*, și prin cuvântul său plin de sentiment stăpânește lacrimi din ochii tuturor. Dă expresiune iubirii, admirației, și nestrămutatei credințe ce o nutrim față de familia regală română. Aclamări nesfârșite.

Vorbește păr. protopop *Petru Popoviciu*, pentru armata română și imploară pronia cerească asupra celor ce au murit cu dorul de a vedea o Românie mare.

Pentru mamele române din Ardeal, în termeni aleși cuvintează căpitanul *Eftimescu* și scoate în relief puterea morală ce au susținut-o ardelencele noastre întru înfăptuirea visului mareț.

Pentru marea noastră soră, pentru Franța, vorbește avocatul Dr. *Candiu David*, și închină în sănătatea generalului *Berthelot*. Intreg publicul erupe în ovații de: Ura! Trăiască Franța și generalul *Berthelot*! Se întonează *Marsilieza*. Cu sfințenie ascultăm imnul acesta eroic... ce n'are păreche.

părinți, și mă iertați pe mine păcătosul», nu înțelese bine cuvintele și le spuse așa:

«Binecuvântați cinci florinți și mă iertați pe mine petecosul».

Dar Dumnezeu îi primii cuvintele și așa, și încă în seara acelei zile îi luă sufletul.

Ion Agârbiceanu.

De pe frontul italian

De Ioan Berghia.

În jur sânt munți cu fețele străine,
În depărtări se perde apa mării.
Un vânt aduce 'n zbor șoaptele sării
De undeva departe pân' la mine.

Sânt șoapte reci și pline de furtună,
Sânt răi prevestitori de vijelie,
Ce cheamă 'ntr'una moartea ca să vie,
Și ea vine răsând și tot adună...

Când s'a ivi pe cer al nostru soare?
Și-or încetă atâția ochi d'a plânge?...
Destul a fost! Din văile de sânge
Și noi voim odată sărbătoare.*

* Strofa a treia a fost confiscată de cenzură în Nr. 25 din 1918 al Tel. Rom.

Economul și proprietarul de mine *Vasile Macavei* din Bucium-șasa cu multă duiosie cântă doina «Colo în munții Cebii». *Cornel Muntean*, funcționar, închină în sănătatea lui *Wilson*, ale cărui merite neperitoare sânt scrise în cartea istoriei românești.

Urmează în sfârșit dansul, și durează cu însuflețire până spre zori.

Unul dintre cei mulți.

Spre luare aminte

Se aduce le cunoștință celor interesați că *Consistorul arhidiecezan în considerarea lipsei mari de învățători a decis în ședința din 10/20 Ianuarie 1919 să admită începând cu anul școlar curent și fetețe cu studii în regulă să dea examene ca eleve particulare la institutul pedagogic de sub jurisdicțiunea sa.*

Pentru Orfelinat

În colecta preotului *Ioan Dăncilă*, pe seama Orfelinatului nostru din Sibiu, s'au făcut contribuiri de 304 coroane. Suma întregă, colectată de numitul preot, se ridică la 7360 coroane.

Se aduc mulțumiri călduroase neobositului colectant.

Cassa arhidiecezană.

Circulară

În dorința noastră de-a ușura completarea și terminarea studiilor secundare tuturor acelor elevi, cari în urma serviciului lor sub drapel au fost împiedecați a termina la timpul său cl. VII și VIII a școlii secundare, ivităm pe toți acești elevi vizați, să-și înainteze aici de urgență cererile lor cu toate datele personale necesare (liceul la care au urmat cursurile și când, precum și precisa indicare a locuinței lor), ca să putem lua dispozițiile trebuincioase pentru înființarea de cursuri de completare a studiilor, pe lângă diferitele noastre licee.

Sibiu, în 17 Ianuarie 1919.

Vasile Goldiș

șeful resortului de culte și instrucțiune publică.

Știrile zilei

Prefecți. Consiliul dirigent a numit prefecți (comiți supremi): în județul *Cojocna* pe dl Dr. *Simeon Tămaș*, în orașul cu drept municipal *Cluj* pe dl Dr. *Valentin Poruș*.

Aviz. Primim: Ofițerii Corpului voluntarilor ardeleni — bucovineni sânt rugați să binevoască a contribui la reconstruirea «*Cărții negre*», întocmite în *Darnița*, trimițând de urgență la adresa subsemnatului în Sibiu, Piața mică, Nr. 23, — toate datele deținute de ei.

Căpitan *V. Chiroiu.*

Sibiul — oraș municipal. Consiliul dirigent prin decretul Nr. III. din 24 Ian. n. 1919, a ridicat Sibiul la gradul de oraș cu drept de municipiu. Statutele ce se vor face din partea orașului și comitatului, vor fi înaintate spre aprobare șefului resortului de interne.

Dar american. Se anunță guvernului din București, că un vapor american de 4000 tone, încărcat cu haine și ghete, se află în drum spre *Constanța*. Mărfurile acestui vapor se vor distribui ca daruri populației sărace din România.

Dintr'o scrisoare d'a lui *Wilhelm*. Decanul facultății de drept dela universitatea parisiiană, *Larnaude*, a înaintat conferenței de pace un memorandum, care se ocupă cu responsabilitățile războiului, și arată că în primul plan este răspun-

zător și vrednic de pedeapsă supremul comandant, împăratul *Wilhelm*.

Profesorul francez *Larnaude* citează o scrisoare adresată de *Wilhelm* către monarhul *Francisc Iosif*. «Imi sângerează inima — scrie *Wilhelm*, — dar trebuie să revărs foc și sânge în orice loc. Trebuie pustiți bărbați, femei, copii și moșnegi; nu se poate cruța nimic, nici arbori, nici clădiri, căci numai prin o asemenea teroare este cu putință să batem în timp de două luni un popor degenerat, cum este poporul francez. Dacă aș lua în considerare puncte de vedere umanitare, războiul ar dura cu anii.»

Memorandumul de sfârșește cu vorbele: «Nepedepsirea împăratului german ar însemna o rană nevindecabilă a noului drept internațional.»

De altfel nu se cere, ca *Wilhelm* să fie extradat Ințelegerii, ci să fie dat pe mâna acelor națiuni, care vor alcătui Liga popoarelor.

Învățătorii noștri în completă înțelegere cu preoții să considere de cea mai frumoasă datorie a sârba ziua de 24 Ianuarie v. ziua unirii Principatelor românești cu deosebită solemnitate. Să se aranieze în fiecare sat românesc o sărbare școlară precedată de o scurtă slujbă divină în biserică. Învățătorii să talmăcească la înțeleșul elevilor însemnătatea cea mare a zilei iar elevii să reciteze poezii ocazionale și să esecute cântece naționale.

Serbătoare la sat. Din *Băcia*, protopopiatul *Devei*, ni se scrie: Credincioșii din comuna *Băcia*, cu prilejul procesiunii cu litia, la Botezul Domnului, pentru sfințirea apei mari la râul *Strei*, au avut fericirea să se bucure de o în-doită serbătoare. După terminarea sfintei liturgii, s'a pornit spre râu un cortegiu impunător, în frunte cu doi prapori și un steag treicolor românesc, procurat din dăruii binevoitoare, la stăruințele preotului local, *Ion Stângu*. Înainte de stropirea credincioșilor, preotul a sfințit mândrul nostru drapel, ear la sfârșitul ceremoniilor a rostit o cuvântare potrivită, ascultată cu multă luare aminte din partea tuturor celor de față, între cari se găseau și numeroși credincioși de altă confesiune, în deosebi reformați.

Contribuiri. La colecta pentru orfanii preotului *Ioan Oprîș* au contribuit pe lista deschisă de preotul *Ioan Dăncilă*: În *Geoagiul* de sus 134 coroane, *Poporeni* din *Ripa Rimeș* 60 cor. familia *Dăncilă* 40 cor. La olaltă 234 coroane.

Scoasă din vigoare. Consiliul dirigent, prin Decretul Nr. 1, articolul 5, dela 24 Ianuar 1919, scoate din vigoare *Legea despre numirile de localități*, Articolul IV din 1898.

Mersul trenurilor în Sibiu. Valabil din Ianuar:

Pleacă spre:

1. Făgăraș, zilnic. . . . . la 8.47 i. a.
2. Copșa mică, zilnic, la 6-20 i. a. și 4.02 d. a.
3. Vințul de jos, „ . . . . . „ 8.00 i. a.
4. Turnu roșu, în zile cu soț . . . „ 12.24 d. a.
5. Ciznădie, în zile cu soț . . . „ 5.23 dim.
6. Agnita, Luni, Mierc., Vin. . . „ 7.40 „

Sosesc dela:

1. Făgăraș, zilnic . . . . . la 12.23 d. a.
2. Copșa mică, ziln., la 11-35 i. a. și 10.05 seara
3. Vințul de jos „ . . . . . „ 7.30 „
4. Turnu roșu. . . . . „ 10. dim.
5. Ciznădie, zile cu soț . . . . . „ 5.23 seara
6. Agnita, Marți, Joi, Sâmbătă . . . „ 7. „

Invitare

Invit prin aceasta pe măiestrii cismari și pantofari cum și pe măiestrii croitori români din Sibiu, la consfătuirea ce să va ținea Duminică, în 2 Febr. n. c., la ora 3 d. a. în localul Reuniunii (strada *Brukenthal* Nr. 17, etaj) într-o cauză ce-i privește deaproape.

Sibiu, 30 Ianuarie n. 1919.

Victor Tordășianu

prezidentul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

A viz

Pentru a înlătura orice nedumerire, se aduce la cunoștința publicului, că toți cail și întreg materialul de proveniență al fostei armate austro-ungare și germane este proprietatea statului și ca atare nu este permis a se vinde.

Cei ce poartă negoț cu averea aceasta erarială, vor fi urmăriți și pedepsiți conform legii, iar cumpărătorilor li se va secvestra bunul câștigat ilegal, fără nici o despăgubire.

General Boeriu.

NB. Toate ziarele românești sânt rugate a reproduce, pentru clarificarea poporului, această lămurire.

Cărți și reviste

Calendarul Arhidiecezan. A ieșit de sub tipar *Calendarul Arhidiecezan pe anul 1919.*

Cuprinde, ca și cel din anul trecut, lucruri interesante de citit și îndrumări de folos: Povestiri din cele mai frumoase, istorioare, anecdote, glume, versuri.

Este împodobit cu patru chipuri ale bărbatilor noștri răposași în vremea războiului.

De vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu. Prețul: 2 cor. 50 fileri (și porto 20 fil.) Ediția cu *șematism* costă 4 coroane (și porto 20 fil.) Este astăzi cel mai căutat calendar românesc.

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 3 coroane. Volumele amândouă, cu 6 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă și Duminecă în 1 și 2 Februar: *Hotelul Columbia* dramă. *Castelul Arco*, dramă. Prețul locurilor: Loc rezervat 4:40 cor.; Locul I 3:30; Locul II 2:20 cor.; Locul III 60 fileri.

Inceputul la ora 7 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Zilnic programă interesantă.

Inceputul la: ora 7 seara.

Nr. 237/1918

(34) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan temporal (cu drept de succesiune) din parohia de cl. III **Brăzești**, din protopresbiteratul Lupșa, sistemizat pe lângă parohul Simion Pop, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele statorite în protocolul comitetului parohial dela acel dat, anume: toate venitele din parohie circumscrise în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat, apoi eventuale ajutoare de stat ce se distribuie pe seama capelanilor.

Cererile de concurs, înzestrate cu toate documentele cerute de legile noastre bisericesti, se vor înainta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral. Concurenții, cu rezervele din regul. pentru parohii, se pot prezenta și în comună pentru a cânta, resp. a oficia și cuvânta și face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia, la 3 Ian. 1910.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Lupșei în conțelegere cu comitetul și sinodul parohial.

Vasile Gan,
protopop.

Nr. 341/1918.

(32) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III **Valea-Lupșei**, din tractul protopresbiteral Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu rezerva din § 26 al Regulamentului pentru parohii, care asigură văduvei venitele de jumătate pe un an.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute, se înaintează în termenul deschis subscrisului oficiu protopresbiteral, iar concurenții, pe lângă prealabila încuviințare a subsemnatului, să se prezinte în parohie pentru a cânta, respective a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia, la 2 Ianuarie 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan,
protopop.

Nr. 340/1918.

(33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa II **Șasa**, din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Dandea, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, cu rezerva din §-ul 26 al Regulamentului pentru parohii, care asigură văduvei venitele de jumătate pe un an.

Concursele înzestrate cu documentele cerute de Stat. org. și Reg. par. sânt a se înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și concurenții — între marginile prescrise de regulament — se vor prezenta și în comună spre a cânta, celebra și cuvânta, și a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia, la 2 Ianuarie 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial concurent.

Vasile Gan,
protopop.

Ad. Nr. pp. 1028/918

(27) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna **Someșfalau** prin aceasta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 600 cor. din repartitie dela popor, cvartir liber în edificiul școalei cu grădină de legume. Întregirea salariului se va cere dela stat.

Cluj, la 28 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Clujului în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu,
protopop.

Nr. 27/919

(31) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II **Vaneția de Jos**, protopresbiteratul Făgăraș, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele cuprinse în coala B. dela congruă.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat, iar concurenții cu prealabila încuviințare a subsemnatului se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, predica sau celebra.

Făgăraș, la 2 Ianuarie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Făgăraș, în conțelegere cu comitetul par.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. pp. 1006/1918.

(28) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa II **Muntele rece**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea ajutorului de stat.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze suplicele de concurs subsemnatului în termenul sus indicat și a se prezenta cu prealabila încuviințare din partea subsemnatului în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 18 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cluj în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. pp. 958/1918

(29) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a **Bontida** cu filia **Sac**, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea ajutorului dela stat.

Doritorii de a concura la acest post au a-și așterne rugărilor de concurs subsemnatului în termenul deschis și a se prezenta cu prealabila încuviințare din partea subsemnatului în vre-o Duminecă sau sârbătoare la sf. biserică spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 4 Decembrie, 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cluj, în conțelegere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 1197/1918.

(30) 1—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Cig-mău** (protopresbiteratul Geoagiului), care în lipsă de concurenți nu s'a putut întregi cu candidați calificați, deși s'au publicat două concurse, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele cuprinse în coala B dela congruă.

Încât nu se vor anunța candidați calificați, în conformitate cu concluzul de sub Nr. 55 al sinodului arhidiecezan din 1911 vor fi admiși și candidați cu calificațiune mai puțină.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 8 Ianuarie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 384/918 prot.

(22) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Sânger** cu filia **Șaromberg**, protopresbiteratul M. Oșorheiului, se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat mai sus și pe lângă prealabila încuviințare a protopresbiterului; concurenții au a se prezenta la biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a cânta, a predica și eventual a celebra.

Murăș Oșorheiu, la 14 Decembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al M. Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Russu,
protopop.

Nr. 617/918

(21) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III **Selnița** din protopresbiteratul Cetății-de-peatră, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B de congruă.

Concurenții să-și înainteze rugărilor provăzute cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și cu observarea restricțiilor din § 33 al Regulamentului pentru parohii, să se prezinte în biserica din Selnița, afirmându-se ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 21 Decemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cetatea-de-peatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 79/918

(24) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II **Bedelevu**, din tractul protopresbiteral al Lupșei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Case parohiale nu sânt, dar dispunând biserica de mijloace pentru edificarea lor, este perspectivă de a se edifica case după toate cerințele și întru toate corăspunzătoare.

Reflectanții își vor așterne cererile concursuale, înzestrate în conformitate cu regulamentele în vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Lupșa cu sediul în Ofenbaia, având a se prezenta în comună pentru a cânta, cuvânta și eventual a celebra sf. liturghie.

Din ședința comitetului parohial din comuna bis. Bedeleu, ținută la 21 Noemvrie v. 1918.

Eugen Muntean m. p., **Gavril Simon m. p.,**
adm. par. și prez. comit. notar.

Nr. 336/918 of. prot.

Văzut:

Vasile Gan,
protopop.

Intreprindere română

Prima societate română de import și export

S. Ittu & Comp.

Sibiu, str. Cisnădiei 1-5

Se ocupă exclusiv cu import și export internațional al materiilor brute, semi-fabricate și fabricate.

Legături comerciale internaționale.

Correspondență în limbile română, italiană, franceză, germană și maghiară.

Rugându-vă pentru binevoitor sprijin semnăm

cu deosebită stimă

5- **S. Ittu & Comp.**

(328) 7-10

Ernest Hajdu, zugrav artistic

de firme, decorator, pictor de biserici și po-lăitor. — Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 31.

Nr. 406/918 prot.

(23) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Mușin** cu filiile **Chibolea** și **Veția** din protopresbiteratul M. Oșorheiu, se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concursele provăzute cu documentele cerute sânt a se inainta subscrisului oficiu în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea prescrișelor Regulamentului pentru parohii, au a se prezenta înaintea alegătorilor spre a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Murăș-Oșorheiu, la 14 Decemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al M. Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Russu,
protopop.

Publicație

Divizia II vânători are nevoie de:

5000 mantale.

5000 tuniei,

6-10

5000 pantaloni și

5000 capele.

În caz că nu se vor primi oferte pentru haine gata, divizia are nevoie de 24,000 metri postav gris închis (verde)

Condițiunile și modelele tip se pot vedea în toate zilele la biroul intendenței, școala de cadeți.

Șeful serviciului intendenței.

Sibiu, 29 Dec. 1918.

Intendant Maior

Niculescu.

A apărut și se găsește de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu-Nagyszeben:

Calendarul arhidiecezan

pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce ți-i scris. *Versuri de astăzi*: Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Departe. De-acasă. Ce mai e pe-acasă? Cătănești. *Vorba românului*, zicători din popor. Cum să citim? *Din scrierile celor dispăruți*: Rugămintea din urmă. Mama răniților. Bunica. «Târța-pârța». *Eroii nu mor*: Sublocotenentul Nicolae Brote. Medicul Dr. Nicolae Aron. Sorin Barcianu. *Snoave și istorioare*: Faraonul bucătar. Fata de om bogat și bobul de mazere. Împărat și derviș. Un cârciumar de altădată. Cu musca pe căciulă. Primejdioasă treabă. Slujba de noapte. *Pentru economi*: Să învățăm dela străini. Clădirea grajdurilor. Grijiți de galițe. Patlagèle (paradaise). Cum se păstrează cartofii. Culesul de poame. Poamele vermenoase. *Fel de fel*: Vremea d'apoi. Băile de soare. Oftica sau tuberculoza. Banii răspândesc boale. Obicei rău. Îngrijirea nervilor. Despre lunatici. Călătoriile pe jos. Alcoolul și războiul. Apăsător de grija milioanelor. Cătră mame. Copilul nu trebuie legănat. Turnul despărțeniei. «Sărut mâna!». Oțet bun de casă. Păstrarea merelor. Poruncile căsătoriei. *Scântei*.

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobit și cu patru ilustrații: George Coșbuc, Sublocotenentul Nicolae Brote, Dr. Nicolae Aron și Sorin Barcianu. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitore, tarifele nouă de poștă și de timbre, însemnarea târgurilor, aranjate după *alfabet și luni*. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depositul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanchete și icoane.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu «Șematismul» bisericii ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cateheți și învățători, și o altă ediție, populară, *fără șematism*.

Șematismul se vinde și în broșură separată, cu 1 Cor., plus portpostal 20 fil.

Atât librăriilor, cât și particularilor, pentru desfacere peste 10 exempl. se dă rabat.

Prețul: { Ediția cu Șematism 4 Coroane plus portpostal 20 fileri.
" fără " 2 Cor. 50 fil. " " 20 "

: : : Cu trimitere recomandată portpostal 40 fileri. : : :

(25) 2-4
Se caută la depoul de artilerie din **Mediaș** (cu competențe de jandarm) **un furier** (manipulant), **doi canceliști** (se cere ca toți trei să poseadă limba română și germană în scris și vorbire); **trei măestri de artilerie** (Artilleriemeister), cunoscători ai materialului de artilerie și cari posed limba germană în scris și vorbire, iar cea română spre a se putea înțelege; **doi subofițeri de hărăsământ** (Bespannungs-unteroffiziere), cunoștințe în ale cailor. Cunoașterea de limbi e lucru secundar. Reflectanții să se adreseze în scris, cu date personale, sau în persoană în **Mediaș, Str. Forkesch Nr. 7.**

De vânzare

Piele dela vitele cornute și dela oi, adunate la măcelăria garnizoanei, sânt, în decursul anului 1919, de vânzare. — Ofertele reflectanților să se înainteze până la **5 Februarie 1919 la 9 ore a. m.** în cancelaria măcelăriei.

Publicațiune

Divizia 2 de vânători cumpără orce cantități de **grâu, făină, păpușoi (curuz) fasole, mazăre, mălai, orz, ovăs și fân** plătind costul lor imediat.

Prețul după învoială

Predarea se va face ori la Sibiu, ori la gara cea mai apropiată de locul unde se află produsele.

Ofertele scrise sau vorbite se pot adresa la:

(323) 8-10

Comandantul Diviziei 2 de Vânători
în localul Școlii de Cadeți din Sibiu.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu se află de vânzare

Brazde în ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

In editura «Librăriei arhidiecezane» din Sibiu a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preainălțatului Împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Vasilie, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religie greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Majestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă **K 15**—, plus porto postal K 3—
Legătură imitație de piele **K 20**—, plus porto postal K 3—.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu se află de vânzare:

Semințe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericesti pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericesti, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminecile de peste an.

Tomul II: Cuvântări la praznicele și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericesti.

Tomul III: Cuvântări bisericesti la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Adaus de texturi biblice pentru cuvântări funebreale.

Cuvântări funebreale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom **3 Coroane** plus porto postal 3 Coroane.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu

Doine și cântece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Caiet I (ediția a doua).
Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Spune, mândro, adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Bădișor depărțitor.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne luna 'n nor.

Caiet II (ediția a doua).
Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc I.
După ochi ca murele.
Trageți voi boi.
Cine n'are dor pe vale.

Caiet III.
Pășărică mută-ți cuibul.
Leagănă-te frunzuliță.
Turturea din valea sacă.
Cânfec haiducesc II.
Ce vii, bade, târzior.
Tu te duci, bade, sărace.
Foaie verde, foaie lată.
Pe unde umblă dorul.

Caiet IV.

Pe sub flori mă legănai.
Foaie verde, pup de crin.
Sus în vârful dealului.
Mândro, de dragostea noastră.

Când treci, bade, pe la noi.
Frunză verde, frunzuliță.
Auzi, mândro, cucu-ți cântă.
S'a dus cuțul de p'aici.

Caiet V.

Nou! { Măi Timișe, apă rece.
De când, bade, tu te-ai dus.
Floriciță de pe apă.
Cântec haiducesc III.

Bade, după dumneata.
Cucule cu peană sură.
Toată lumea-i dintr'un neam.
Câte flori sânt pe pământ.

Nou!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Caiet I (ediția a doua).
De doi (Lugojana) I.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brău I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Caiet II (ediția a doua).
Ardeleana (ca în Banat) III.
Pe picior II.
Ardeleana II.
Tarina.
Invărtita I.
De doi II.
Ardeleana III.
Brău II.

Caiet III (ediția a doua).
Brău III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Hațegana.
Invărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Brău IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.

Caiet IV.

Hora (ca în Banat) II.
Invărtita III.
Brău V.
Pe picior IV.

Ardeleana V.
Brău (Danțu) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Din Maramurăș.

Caiet V.

Nou! { Hora III (a fetelor).
Ardeleana VI.
De doi III.
Brău VII.

Invărtita IV.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Ardeleana VII.
Brău VIII.

Nou!

Prețul unui caiet Cor. 10— fr.

La șezătoare,

icoană din popor (I act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borcia.

Cuprinsul:

Preludiu și cor.	Nr. 4. A lui Moș Marin.	Nr. 9. Cântec haiducesc.
Nr. 1. Doina lui Sorin.	„ 5. Melodrama.	„ 9a. Solo de flautier.
„ 2. Mândruță cu ochii verzi.	„ 6. Cântecele Ilenei.	„ 10. Brău.
„ 3. Cântec din bătrâni.	„ 7. De masă.	„ 11. Duet.
	„ 8. Scenă.	„ 12. Invărtita și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 16— fr.

Rândunica, vals (ediția a doua)	Lei 5—
Viorele, vals (ediția a doua)	„ 5—
Aurora, vals	„ 5—
Quadrille, pe motive românești	„ 5—
Preludiu Hora din «Serata etnografică» (ediția a doua)	„ 5—
Hora (Do ♯ minor — Cis moll) (ediția a doua)	„ 4—
Nou! { Hora (Re ♯ major — Des dur)	„ 4—
{ Hora (La ♯ major — As dur)	„ 4—

Piesele epuizate au apărut în edițiuni noi. De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ Sibiu.**

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu, se află de vânzare

Dr. Petru Șpan

conferență citită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

Casa dela Jerihon

omiliile și cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.